

Powiatowy Urząd Pracy w Środzie Wlkp.

www.sroda.pup.gov.pl

63-000 Środa Wlkp. ul. Kosynierów 46
tel. /0-61/ 285 80 32, fax. 285 80 32

Roczny raport z monitoringu
zawodów deficytowych
i nadwyżkowych w powiecie
średzkim za 2009 rok

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów)
3. Analiza ofert pracy według zawodów
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie średzkim według stanu na koniec 2009 roku
5. Wnioski

1. WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznych obserwacji zmian zachodzących na rynku pracy związanych głównie z systemem kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym. Na podstawie przeprowadzonych obserwacji można dokonać analizy i oceny rynku pracy, a także sporządzić krótkotrwałą prognozę niezbędną dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Podstawowym celem prowadzonego monitoringu jest więc efektywniejsze dostosowanie systemu kształcenia zawodowego do bieżących potrzeb rynku pracy. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzany jest dwa razy w roku na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym.

Głównymi użytkownikami informacji zawartych w opracowaniu monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych będą:

- Powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy
- Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
- Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, w tym Międzyresortowy Zespół do prognozowania popytu na pracę
- władze oświatowe (MENiS, kuratoria oświaty)

Niniejszy raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych obejmujący rok 2009 sporządzono na podstawie:

- załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za II półrocze 2009 roku”,
- załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz ofert pracy według zawodów i specjalności. Stan za II półrocze 2009 roku”.

Pod pojęciem **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast określenie **zawód nadwyżkowy** oznacza zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

2.1. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW

Stopa bezrobocia w powiecie średzkim na koniec grudnia 2009 roku wynosiła 13,4%. Na dzień 31 grudnia 2009 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Środzie Wielkopolskiej, obejmującym gminy: Nowe Miasto, Krzykosy, Dominowo, Zaniemyśl, Środa Wlkp., zarejestrowanych było 3130 osób, w tym 1706 kobiet.

Najliczniejszą grupę osób zarejestrowanych stanowiły osoby **bez zawodu** – 602 osoby, co stanowi 19,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym 351 kobiet).

Ponadto szczególnie liczne grupy zawodowe to:

- **sprzedawca** – zarejestrowanych ogółem 280
 - tj. 8,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym 250 kobiet)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 79
- **robotnik gospodarczy** – zarejestrowanych ogółem 173
 - tj. 5,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym 87 kobiet)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 43
- **ekonomista** – zarejestrowanych ogółem 110
 - tj. 3,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym 82 kobiety)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 22
- **pracownik administracyjny** – zarejestrowanych ogółem 101
 - tj. 3,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym 76 kobiet)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 22
- **krawiec** – zarejestrowanych ogółem 99
 - tj. 3,2% ogółu bezrobotnych (w tym 96 kobiet)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 29
- **ślusarz** – zarejestrowanych ogółem 75
 - tj. 2,4% ogółu bezrobotnych (w tym 2 kobiety)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 15
- **kucharz** – zarejestrowanych ogółem 67
 - tj. 2,1% ogółu bezrobotnych (w tym 60 kobiet)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 16
- **szwaczka** – zarejestrowanych ogółem 49
 - tj. 1,6% ogółu bezrobotnych (w tym 49 kobiet)

- w tym długotrwale bezrobotnych 20
- **robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym** – zarejestrowanych ogółem 48
 - tj. 1,5% ogółu bezrobotnych (w tym 33 kobiety)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 25
- **technik rolnik** – zarejestrowanych ogółem 44
 - tj. 1,4% ogółu bezrobotnych (w tym 30 kobiet)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 17
- **rolnik pracujący na własne potrzeby** – zarejestrowanych ogółem 42
 - tj. 1,3% ogółu bezrobotnych (w tym 31 kobiet)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 11
- **kucharz małej gastronomii** – zarejestrowanych ogółem 42
 - tj. 1,3% ogółu bezrobotnych (w tym 29 kobiet)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 7
- **murarz** – zarejestrowanych ogółem 42
 - tj. 1,3% ogółu bezrobotnych (w tym 0 kobiet)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 10
- **malarz-tapeciarz** – zarejestrowanych ogółem 40
 - tj. 1,3% ogółu bezrobotnych (w tym 0 kobiet)
 - w tym długotrwale bezrobotnych 4

Strukturę osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP pod koniec 2009 roku z podziałem na zawody przedstawia poniższa tabela.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym kobiety
000000	Bez zawodu	602	351
522107	Sprzedawca	280	250
914103	Robotnik gospodarczy	173	87
241102	Ekonomista	110	82
343101	Pracownik administracyjny (technik administracji)	101	76
743304	Krawiec	99	96

722204	Ślusarz	75	2
512201	Kucharz	67	60
743604	Szwaczka	49	49
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	48	33
321208	Technik rolnik	44	30
641101	Rolnik pracujący na własne potrzeby	42	31
512202	Kucharz małej gastronomii	42	29
712102	Murarz	42	0
714103	Malarz-tapeciarz	40	0

2.2 BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODOWYCH

Elementem analizy wyraźnie wskazującym zagrożenia ujawniające się na lokalnym rynku pracy jest badanie struktury osób bezrobotnych wg tzw. dużych grup zawodowych, prowadzone z uwzględnieniem procentowego wskaźnika udziału każdej z nich w całej populacji osób bezrobotnych. Najliczniej reprezentowanymi grupami zawodowymi wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2009 roku byli:

- **pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 12,8 ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym: krawcy, kapelusznicy i pokrewni – 3,9; stolarze i pokrewni – 2,8; szwaczki, hafciarki i pokrewni – 2,0)
- **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń** – 12,4 ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym: ślusarze i pokrewni – 3,0; mechanicy pojazdów samochodowych – 2,6; mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń – 2,4)
- **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** – 11,8 ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym: sprzedawcy i demonstratorzy – 11,8)

- **pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach** – 9,3 ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym: gospodarze budynków – 6,8; pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne – 1,6)
- **pracownicy pozostałych specjalności** – 7,0 ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym pracownicy administracji, sekretarze i pokrewni – 4,0)
- **pracownicy usług osobistych i ochrony** – 7,0 ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym: kucharze – 4,3)
- **górnicy i robotnicy budowlani** – 7,0 ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym malarze budowlani i pokrewni 2,5)
- **pozostali specjaliści** – 6,5 ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w tym: ekonomiści – 4,4)

2.3 BEZROBOTNI WG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI (SEKCJA PKD) OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY

W 2009 roku najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych zostało po pracy w sektorze przetwórstwa przemysłowego (1022). Kolejnymi wyróżniającymi się sektorami były: działalność nie zidentyfikowana (494), handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (486), budownictwo (244) oraz transport i gospodarka magazynowa (216). Szczegółową sytuację bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy przedstawia poniższa tabela:

Sekcja PKD	bezrobotni zarejestrowani w 2009 r.	Stan w końcu 2009 r.
Przetwórstwo przemysłowe	1022	722
Działalność nie zidentyfikowana	494	258
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	486	402
Budownictwo	244	235
Transport i gospodarka magazynowa	216	70

Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	160	151
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	142	38
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	111	114
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	98	73
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	71	55
Pozostała działalność usługowa	67	62

3. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Analiza ofert pracy pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Środzie Wlkp. w 2009 roku wykazuje, że największy udział w ogólnej liczbie 1130 zgłoszonych ofert stanowią oferty dla następujących zawodów:

- pracownik biurowy – 231 ofert
- robotnik gospodarczy – 216 ofert
- sprzedawca – 120 ofert
- pracownik administracyjny – 97 ofert
- robotnik budowlany – 23 oferty
- murarz – 22 oferty
- pomoc kuchenna – 22 oferty
- księgowy [samodzielny] – 19 ofert
- wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych – 16 ofert
- sekretarka – 16 ofert
- sprzątaczką – 15 ofert
- rejestratorka medyczna – 14 ofert
- ślusarz – 13 ofert
- pracownik ochrony mienia i osób – 11 ofert

W 2009 roku największy udział w ogólnej liczbie pozyskanych ofert pracy miały oferty dla **pracowników przy pracach prostych w handlu i usługach** (23,4%), w tym dla gospodarzy budynków – 19,1% oraz oferty dla **pracowników obsługi biurowej** (22,8% ogółu ofert), wśród nich szczególnie duże zainteresowanie pracodawców dotyczyło pracowników obsługi biurowej gdzie indziej nie sklasyfikowanych – 20,4%. Kolejną dużą grupę stanowią oferty dla grupy **pracowników pozostałych specjalności** (14,2%), w tym dla pracowników administracyjnych, sekretarzy i pokrewnych – 9%.

Dość duży procent ofert pracy w ogólnej liczbie pozyskanych ofert stanowiły również oferty dla:

- modelek, sprzedawców i demonstratorów (11,1% ogółu ofert)
- górników i robotników budowlanych (4,7% ogółu ofert), w tym 1,9% dla murarzy i pokrewnych
- pracowników usług osobistych i ochrony (4,1% ogółu ofert),
- robotników obróbki metali i mechaników maszyn i urządzeń (3,4% ogółu ofert), w tym 1,2% dla ślusarzy i pokrewnych.

Całkowity brak zapotrzebowania na pracę występował w 2009 roku w następujących grupach zawodów:

- kierownicy małych przedsiębiorstw,
- robotników zawodów precyzyjnych, ceramików, wytwórców wyrobów galanteryjnych, robotników poligraficznych i pokrewnych,
- robotników pomocniczych w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewnych,
- nauczycieli praktycznej nauki zawodu i instruktorów.

Strukturę ofert pracy wg grup zawodowych w 2009 roku przedstawia poniższa tabela:

Kod grupy zawodów	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2009 roku w %	Oferty pracy w końcu 2009 roku w %
91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	23,4	8,3
41	Pracownicy obsługi biurowej	22,8	8,3
34	Pracownicy pozostałych specjalności	14,2	8,3
52	Modelki, sprzedawcy i	11,1	8,3

	demonstratorzy		
71	Górnicy i robotnicy budowlani	4,7	8,3
51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	4,2	8,3
72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	3,4	8,3
93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	3,2	16,7

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.

Na podstawie porównania średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku do średniej miesięcznej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, biorąc pod uwagę wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów można wyróżnić:

1. Zawody nadwyżkowe ($W < 0,9$).

Pracodawcy zgłaszając oferty pracy w tych zawodach, nie muszą się martwić, że nie znajdą pracownika o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych. Wśród zawodów nadwyżkowych znalazły się m. in.:

- technik żywienia i gospodarstwa domowego,
- tokarz,
- technik rolnik,
- elektryk zakładowy,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym,
- operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego,
- mechanik silników spalinowych,
- ekonomista,
- mechanik samochodów osobowych,
- krawiec,
- kucharz małej gastronomii,
- technik mechanik,
- malarz tapeciarski,
- stolarz meblowy,

- piekarz,
- handlowiec (technik handlowiec),
- szwaczka,
- kucharz,
- blacharz samochodowy,
- stolarz,
- lakiernik samochodowy,
- ślusarz,
- technik informatyk,
- kelner,
- mechanik pojazdów samochodowych,
- kierowca samochodu ciężarowego,
- magazynier,
- murarz,
- sprzedawca,
- pracownik administracyjny (technik administracyjny).

2. **Zawody w równowadze ($0,9 \leq W \leq 1,1$).** W powiecie średzkim wyodrębniono 11 zawodów w równowadze, tj.:

- specjalista administracji publicznej,
- laborant chemiczny,
- dietetyk,
- organizator obsługi turystycznej (zawód szkolny: technik obsługi turystycznej),
- przedstawiciel handlowy,
- opiekun w domu pomocy społecznej,
- ogrodnik terenów zieleni,
- frezer,
- monter maszyn i urządzeń przemysłowych,
- monter pojazdów i urządzeń transportowych,
- robotnik budowlany.

2. **Zawody deficytowe ($W \geq 1,1$).**

W tych zawodach zgłoszono wolne miejsca pracy, natomiast nie było żadnych osób bezrobotnych. Do zawodów deficytowych należą m. in.:

- wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych,
- architekt,
- asystent bankowości,
- sekretarz asystent,
- instruktor dyscypliny sportu,
- ekspedient w punkcie usługowym,
- pomoc dentystyczna,
- dyspozytor transportu,
- woźny,
- florysta,
- bibliotekarz,
- monter reklam,
- monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych,
- monter/składacz okien,
- hartownik,
- pomoc kuchenna,
- rejestratorka medyczna,
- pracownik biurowy,
- sekretarka,
- intendent,
- nauczyciel przedszkola,
- recepcjonista,
- kreślarz techniczny,
- kontroler jakości wyrobów – artykuły przemysłowe,
- opiekunka dziecięca,
- księgowy (samodzielny),
- pracownik ochrony mienia i osób,
- technik geodeta,
- dekarz,
- betoniarz.

ZAWODY NADWYŻKOWE

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0000
2	722304	Tokarz	0,0000
3	321208	Technik rolnik	0,0000
4	724201	Elektromonter [Elektryk zakładowy]	0,0000
5	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0000
6	827504	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	0,0000
7	723307	Mechanik silników spalinowych	0,0000
8	241102	Ekonomista	0,0057
9	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,0185
10	743304	Krawiec	0,0198
11	512202	Kucharz małej gastronomii	0,0235
12	311502	Technik mechanik	0,0323
13	714103	Malarz tapeciarsz	0,0370
14	742207	Stolarz meblowy	0,0408
15	741203	Piekarz	0,0556
16	341501	Handlowiec (technik handlowiec)	0,0750
17	743604	Szwaczka	0,0870
18	512201	Kucharz	0,0941
19	721303	Błacharz samochodowy	0,1000
20	742204	Stolarz	0,1111
21	714201	Lakiernik samochodowy	0,1143
22	722204	Ślusarz	0,1193
23	312102	Technik informatyk	0,1200
24	512302	Kelner	0,1200
25	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1622
26	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	0,1818
27	413103	Magazynier	0,1951
28	712102	Murarz	0,3385
29	522107	Sprzedawca	0,3448
30	343101	Pracownik administracyjny (technik administracji)	0,4597

ZAWODY DEFICYTOWE

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	max
2	214101	Architekt	max
3	341901	Asystent bankowości	max
4	343104	Sekretarz asystent	max
5	347502	Instruktor dyscypliny sportu	max
5	522104	Ekspedient w punkcie usługowym	max
7	513202	Pomoc dentystyczna	max
8	413301	Dyspozytor transportu	max
9	915206	Woźny	max
10	347101	Florysta	max
11	348202	Bibliotekarz	max
12	712907	Monter reklam	max
13	713603	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	max
14	713501	Monter/składacz okien	max
15	722101	Hartownik	max
16	913204	Pomoc kuchenna	7,3333
17	422202	Rejestratorka medyczna	7,0000
18	419101	Pracownik biurowy	5,5000
19	411101	Sekretarka	5,3333
20	512103	Intendent	5,0000
21	233201	Nauczyciel przedszkola	4,5000
22	422201	Recepcjonista	4,0000
23	311802	Kreślarz techniczny	4,0000
24	315206	Kontroler jakości wyrobów – artykuły przemysłowe	2,5000
25	513102	Opiekunka dziecięca	2,0000
26	343201	Księgowy (samodzielny)	1,9000
27	515902	Pracownik ochrony mienia i osób	1,5714
28	311104	Technik geodeta	1,5000
29	713101	Dekarz	1,3300
30	712201	Betoniarz	1,2000

5. WNIOSKI

Po przeprowadzonej analizie można stwierdzić, które zawody należą do grupy zawodów deficytowych, a które do zawodów nadwyżkowych. Ponadto zaprezentowane w niniejszym opracowaniu wyniki zgromadzonych danych wskazują, iż:

- liczba osób bezrobotnych w stosunku do 31 grudnia 2008 roku zwiększyła się o 1053 osoby,
- zwiększył się poziom stopy bezrobocia w stosunku do grudnia 2008 roku z 9,3% do 13,4%, tj. o 4,1%,
- porównując dane z całego roku można zauważyć, iż w przeciwieństwie do roku poprzedniego w 2009 roku nie nastąpił sezonowy spadek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w miesiącach letnich,
- 54,5% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych stanowią kobiety,
- największą grupę osób bezrobotnych stanowią „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń”, „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” oraz „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach”,
- najliczniejszą grupę osób bezrobotnych zarejestrowanych PUP w Środzie Wlkp. stanowią osoby bez zawodu i osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia; szczególnie licznymi grupami zawodowymi wśród osób bezrobotnych są: sprzedawca, robotnik gospodarczy, ekonomista, pracownik administracyjny, krawiec, ślusarz, kucharz, szwaczka, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, technik rolnik, rolnik pracujący na własne potrzeby, kucharz małej gastronomii, murarz, malarz-tapeciarz,
- największy udział w ogólnej liczbie pozyskanych ofert pracy miały oferty dla „Pracowników przy pracach prostych w handlu i usługach”, „Pracowników obsługi biurowej”, „Pracowników pozostałych specjalności” oraz „Modelek, sprzedawców i demonstratorów”,
- do zawodów generujących długotrwałe bezrobocie należą w szczególności: sprzedawca, robotnik gospodarczy, ekonomista, pracownik administracyjny, krawiec, ślusarz, kucharz, szwaczka, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym.